

עמת (חיפה) 21282-10-24 - פלוני נ' מדינת ישראל

עמ"ת (חיפה) 21282-10-24 - פלוני נ' מדינת ישראל מחוזי חיפה

עמ"ת (חיפה) 21282-10-24

פלוני (עציר)

נגד

מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

[14.10.2024]

כבוד השופט זיו אריאלי

החלטה

1. בפני ערר על החלטת בית המשפט בקריות מיום 10.10.24 (מ"ת 50973-09-24) במסגרתה הורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו.
2. בקצרה ייאמר כי נגד העורר הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של תקיפת בן זוג הגורמת חבלה של ממש, איומים והפרת הוראה חוקית. ביום 29.9.24 קבע בית המשפט קמא כי קיימות ראיות לכאורה לביסוס אשמתו של העורר, וכי קמה גם עילת מעצר. נקבע דיון לבחינת חלופת המעצר (ערר על החלטה זו - נדחה).
3. ביום 8.10.24 התקיים דיון במהלכו הוצגה החלופה המוצעת ונחקרו המפקחים. בתום שמיעת המפקחים סיכמו הצדדים טענותיהם. ב"כ המשיבה הגיש מזכר של שיחה עם המתלוננת, ממנה עולה כי המתלוננת חוששת מהעורר וכי ממקום מעצרו שוחח העורר עם המתלוננת, שלח לה זר פרחים, דרש בשלומה ושאל אם היא יכולה לבטל את תלונתה [מזכר הוגש לתיק בית המשפט קמא וסומן ת/1]. נטען כי בנסיבות אלו לא ניתן לתת אמון בעורר.
4. ב"כ העורר השיב לטענות אלו וציין כי העורר התקשר לבתו הקטינה. המתלוננת נטלה את הטלפון מידה של הבת ושוחחה עם העורר על עניינים שונים, לרבות על ניהול העסק המשותף. העורר לא יצר קשר ישיר עם המתלוננת ולא יזם שיחה עמה. העורר אינו מכחיש כי שלח זר פרחים למשפחתו - ובכך שגה.
5. ביום 10.10.24 ניתנה החלטת בית המשפט קמא. נקבע כי החלופה המוצעת - אכן מרוחקת וסבירה מבחינת מיקומה. לעניין מערך הפיקוח נמצא כי חלק מהמפקחים ראויים למשימת הפיקוח, וחלקם לא. בית המשפט קמא ציין כי היה נכון לשקול בכובד ראש את שחרורו של העורר לחלופת המעצר המוצעת, אלא שבעקבות התנהלותו של העורר ויצירת הקשר עם המתלוננת, הרי שלא ניתן לסמוך עליו כי לא יפר את התנאים המגבילים (וזאת גם בהינתן העובדה כי בשיחת הטלפון האמורה - העורר לא איים על המתלוננת).
6. משכך הורה בית המשפט קמא על מעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו, ומכאן הערר.

7. לטענת העורר, הגם שראוי היה לשמור על נתק מהמתלוננת, הרי שבשים לב לכך שנמצאה חלופה ראויה, מרוחקת, ובנוסף העורר - גם לשיטת המתלוננת - לא איים עליה, הרי שיש לערוך איזון מתאים ולמצוא נקודת איזון אחרת, מבלי לפגוע באופן קשה בחירותו של העורר. ניתן לשקול הכבדה בערבויות, איסור שימוש בטלפון ובמדיה דיגיטלית, וכל תנאי נוסף שבית המשפט ימצא לנכון.
8. בדיון בפני חזר הסנגור על עיקרי טענותיו, והמשיבה, מנגד, סמכה ידיה על החלטת בית המשפט קמא. במהלך הדיון התבקשה ב"כ המשיבה לשקול אפשרות להחזרת הדיון לבית המשפט קמא לשם שקילת חלופת מעצר, גם אם בתנאים מגבילים מכבידים. לאחר התייעצות, הודיעה ב"כ המשיבה כי עמדת המדינה היא שלא נפלה שגגה בהחלטת בית המשפט קמא.
9. לאחר ששמעתי את טענות הצדדים הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להתקבל, וכי יש להורות על החזרת הדיון לבית המשפט קמא, לשם דיון במציאתה של חלופת מעצר.
10. מהחלטת בית המשפט קמא עולה כי עמד כפסע מהעדפת חלופת המעצר על פני המעצר הממשי. נמצאה חלופת מעצר מרוחקת, נמצאו מפקחים ראויים שבכוחם לפקח על העורר. אלא שנוכח התנהלות העורר, ימים ספורים טרם הדיון בעניינו - נקבע כי לא ניתן לתת כל אמון בעורר.
11. אכן, אין לחדד כי התנהלות העורר מקוממת. בעודו יושב בבית המעצר, ממתין לדיון בו תוכרע, לשבט או לחסד, שאלת מעצרו - שלח זר פרחים למתלוננת, ובשיחת טלפון עמה (ולצורך הדיון אני, לטובתו, כי מלכתחילה התקשר אל בתו הקטינה ולא אל המתלוננת) - בירר אם היא יכולה לבטל את תלונתה.
12. מקובלת עלי קביעת בית המשפט קמא, כי יש בהתנהלות זו כדי לפגוע במידת האמון שניתן לתת בו. אוסיף ואומר כי יש במעשה זה של העורר משום התרסה, מהולה במידה לא מבוטלת של חוסר בשלות. חומרת המעשה ברורה, ועל כך אין עוררין.
13. בצדק ציינה ב"כ המשיבה בדיון בפניי, כי מקום בו נבחנת שאלת שחרורו של נאשם לחלופת מעצר, הרי שבטרם בחינת החלופה, יש להכריע בשאלת הבסיס: האם ניתן לתת אמון בנאשם כי ימלא אחר צו ערטילאי המורה על שורת תנאים מגבילים. אלא שההכרעה בשאלה אם ניתן לתת אמון בנאשם אם לאו - אינה תמיד הכרעה בינרית. וגם כאן, קיימת 'מקבילית כוחות' בין מידת האמון לבין התנאים המגבילים. ככל שמידת האמון קטנה יותר, התנאים המגבילים - מחמירים יותר, ולהיפך.
14. סביר להניח, כי לו הייתה מובאת לפתחו של בית המשפט קמא התנהגות מסוג זה של העורר, ימים ספורים לאחר שחרורו ממעצר - הרי שהיה נקבע כי מדובר בהפרה מהותית של התנאים המגבילים (ולא הפרה 'טכנית'). אלא שגם כאן, לא כל הפרה מהותית מביאה בהכרח לחזרתו של נאשם למעצר. בעניין זה קיים מדרג של חומרה ביחס למידת ההפרה. בנוסף, לרשות בית המשפט מצויים כלים שונים ו"ארסנל" של תגובות להפרת תנאים - החל מאזהרת הנאשם, עבור דרך חילוט ערבויות, הכבדת תנאים, וכלה במעצר (בפיקוח אלקטרוני או מעצר ממשי).
15. מבלי להקל חלילה ראש במעשי העורר ובהשלכותיהם - על שלוותה של המתלוננת או על מידת האמון שניתן לתת בו - נראה כי ניתן וראוי היה בעניינו לבחון אמצעים נוספים, שפגיעתם בחירות העורר פחותה. כך, ולשם הדוגמא, ניתן לשקול איזוק אלקטרוני, איסור שימוש בטלפון/מחשב, עיבוי והכבדה משמעותיים של התנאים הכספיים. לטעמי, מששקל בית המשפט קמא "בכובד ראש" שחרור ממעצר, הרי שיש לשאוף למציאת תמהיל של תנאים מגבילים שיאפשרו - על אף המעשים המתוארים במסמך ת/1 שהוגש לבית המשפט קמא - את העדפתה של חלופת המעצר על פני המעצר הממשי.
16. סוף דבר, הדיון יוחזר לבית המשפט קמא לדיון מחודש בתנאים המגבילים, ובכפוף להערות שלעיל - טענות הצדדים שמורות להם, ובית המשפט קמא כחוכמתו. בית המשפט יזמן את הצדדים לדיון בפניו, לפי תפוסת יומנו, כאשר עד למן החלטה אחרת יותר העורר במעצר. המזכירות תעביר את העתק ההחלטה לצדדים.
- ניתנה היום, י"ב תשרי תשפ"ה, 14 אוקטובר 2024, בהעדר הצדדים.